

Sygn. akt IV U 72/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

15 maja 2024 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sławomir Górny

Protokolant: st. sekr. sąd. Katarzyna Wawrzyniak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 maja 2024 roku w Sieradzu

odwołania P. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł.

z 5 stycznia 2023 r. nr (...)

w sprawie P. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł.

o kapitał początkowy

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala dla P. P. kapitał początkowy na

1 stycznia 1999 roku w wysokości 77 628,87 złotych przy zastosowaniu WWPW kapitału początkowego 114,31%.

Sygn. akt IV U 72/23

UZASADNIENIE

Decyzją z 5.01.2023r. ((...)), ZUS ponownie ustalił P. P. kapitał początkowy, który według stanu na dzień 1.01.1999r. wyniósł 75.793,85zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kp oraz obliczenia wwpw przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1.01.1989 – 31.12.1998; wwpw wyniósł 109,91%. Do ustalenia wartości kp nie uwzględniono okresów: 1.03.1987 – 26.06.1987, 28.12.1998 – 31.12.1998 oraz dochodów z w kwocie: 1997r. – 1950zł., gdyż kwota wypłaconego ekwiwalentu za urlop w tym okresie nie stanowi podstawy wymiaru wartości kp oraz 1998r. – 2480,20zł., gdyż kwota zasiłku chorobowego po okresie zatrudnienia nie stanowi podstawy wymiaru wartości kapitału początkowego.

Nie podzielając powyższej decyzji, P. P. złożył odwołanie, wnosząc o ponowne ustalenie podstawy wymiaru kapitału początkowego poprzez uwzględnienie za okres zatrudnienia od 18.02.1991 - 24.02.1992 w firmie (...), ul. (...), (...)-(…) G., wynagrodzeń w oparciu o przedłożoną dokumentację przy wniosku z grudnia 2022 roku, zamiast uwzględnionych minimalnych wynagrodzeń.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

P. P., ur. (...)

Decyzją z 7.06.2010r., ZUS ustalił P. P. kapitał początkowy na dzień- 1.01.1999r. w wysokości 72.100,82zł. Do obliczenia pw kp oraz obliczenia wwpw przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1.01.1989 – 31.12.1998; wwpw wyniósł 106,43%. Do ustalenia wartości kp nie uwzględniono okresów: 1.10.1986 – 26.06.1987, 28.12.1998 – 31.12.1998 oraz dochodów za 1997r. – 1950zł., 1998r. – 2480zł. Za okres zatrudnienia od 18.02.1991 – 24.02.1992, zostało przyjęte minimalne wynagrodzenie w j.g.u. (**decyzja/akta ZUS**).

W dniu 15.12.2022r. P. P. złożył wniosek o ponowne ustalenie kapitału początkowego (**wniosek z załącznikami/akta ZUS**).

W toku postępowania odwoławczego dopuszczono dowód z opinii biegłego ze specjalności przeliczania i ustalania wysokości świadczeń emerytalnych, który po zapoznaniu się z aktami sprawy, stanowiskiem stron procesu, wyliczeniami i ich podstawą prezentowaną przez strony, aktami rentowymi, zaskarżoną decyzją, ustalił wartość kapitału początkowego wnioskodawcy na 1.01.1999r. oraz wwpw kp w najkorzystniejszym wariantcie, w szczególności przyjmując za sporny okres zatrudnienia w firmie (...) w G. od 18.02.1991 – 24.02.1992, złożone do akt sprawy świadectwo pracy, umowę o pracę, aneks do umowy o pracę i wskazane tamże wynagrodzenie zasadnicze, dodatek funkcyjny, stawki godzinowe, bez premii uznaniowej, przyjmując normatywny system pracy obowiązujący w spornym okresie (**k. 23/akta sprawy**).

Ustalenie wysokości wynagrodzenia od 18.02.1991 – 24.02.1992, dokonano na podstawie dokumentów, tj.: 1. świadectwo pracy wydane 24.02.1992r. przez (...) - potwierdzenie zatrudnienia na pełen etat w okresie od 18.02.1991 - 24.02.1992; na świadectwie pracy nie zostały wykazane przerwy w zatrudnieniu. Pomimo wskazania na świadectwie pracy wysokości wynagrodzenia otrzymywanego na ostatnio zajmowanym stanowisku, brak jest informacji od kiedy takie wynagrodzenie przysługiwało. Z tego powodu informacje wynikające ze świadectwa pracy nie stanowiły podstawy do ustalenia wysokości wynagrodzenia w zakresie wysokości stawki zaszerogowania; 2. na podstawie umowy o pracę z 18.02.1991r. stawka płacy zasadniczej od 18.02.1991r. wynosiła: 1 000 000zł., dodatek funkcyjny: 0zł., premia uznaniowa - nie określono kwoty i innej podstawy przyznawania; 3. na podstawie dokumentu z 19.04.1991r., wnioskodawca miał otrzymywać – od 17.03.1991r. stawkę płacy zasadniczej w wysokości 1.200 000zł., stawkę dodatku funkcyjnego 300 000zł. Z dokonanych obliczeń wynika, że wysokość wynagrodzenia wyniosła: 15 134 950,00zł. za okres od 18.02.1991 - 31.12.1991, 2 741 400,00zł. za okres od 1.01.1992 - 24.02.1992.

Obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru: $1143,11\% : 10 \text{ lat} = 114,31\%$. WWPW z lat 1989 - 1998 wynosi 114,31% i jest najkorzystniejszym wariantem, ponieważ wskaźniki podstawy wymiaru obliczone z kolejnych 10 lat ale od 1986 - 1995 oraz od 1988 - 1997 były niższe i wynosiły 78,77% oraz 107,14%. Podstawa wymiaru kapitału początkowego x kwota bazowa $114,31\% \times 1 220,89zł. = 1 395,60zł.$ Ustalenie okresów składkowych, nieskładkowych i niepodlegających zaliczeniu: 1.10.1981 – 30.04.1986 (4 lata, 7 m-cy, - nieskładkowe – studia wyższe), 2.05.1986 – 30.09.1986 (5 m-cy – nieskładkowe - Odlewnie (...) w R.), 1.10.1986 – 28.02.1987 – 5 m-cy – studia wyższe), 1.03.1987 – 26.06.1987(3 m-ce, 26 dni – nie podlega zaliczeniu – studia wyższe, okres przekraczający 5 lat), 15.02.1988 – 16.02.1991 (3 lata, 1 dzień – składkowe – Zakład (...) w Ł.), 18.02.1991 – 24.02.1992 (1 rok, 5 dni – składkowe – (...)), 25.02.1992 – 29.10.1993 (1 rok, 8 m-cy i 4 dni – składkowe – (...) Sp. z o.o. z/s G.), 14.01.1994 – 5.07.1994 (5 m-cy, 23 dni – składkowe – PUP P.), 13.05.1994 – 15.05.1994 (3 dni – nieskładkowe – chorobowe), 6.07.1994 – 11.05.1997 (2 lata, 10 m-cy, 7 dni – składkowe – PPUH (...) Sp. z o.o.), 12.05.1997 – 21.08.1998 (1 rok, 3 m-ce, 11 dni – składkowe - (...) Sp. z o.o. w Ł.), 24.07.1998 – 21.08.1998 – 29 dni – nieskładkowe – chorobowe), 22.08.1998 – 16.10.1998 (1 m-c, 26 dni – nieskładkowe – chorobowe), 2.11.1998 – 27.12.1998 (1 m-c, 26 dni – składkowe – (...) Sp. z o.o. w P.), 28.12.1998 – 31.12.1998 (4 dni – nie podlega zaliczeniu – urlop bezpłatny (...)). Razem: 10 lat, 9 m-ce i 16 dni tj. 129 miesiące - okresy składkowe, 5 lat, 2 m-ce i 27 dni tj. 62 miesiące - okresy nieskładkowe (przed ograniczeniem), 3 lata, 7 miesięcy, 6 dni, tj. 43 miesiące - okresy nieskładkowe podlegające ograniczeniu do 1/3 uwzględnionych okresów składkowych. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31.12.1998r. wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wynosi 48,25%. Wartość ustalonego kapitału początkowego na dzień 1 stycznia

1999r. (przed waloryzacją) wynosi 77 628,87zł., który został obliczony przy zastosowaniu WWPW w wysokości 114,31% z lat od 1989 - 1998 tj. najkorzystniejszym wariantem (**opinia k. 38-40/akta sprawy**).

Decyzją z 5.01.2023r. (...), ZUS ponownie ustalił P. P. kapitał początkowy, który według stanu na dzień 1.01.1999r. wyniósł 75.793,85zł. Do obliczenia pw kp oraz obliczenia wwpw przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1.01.1989 – 31.12.1998; wwpw wyniósł 109,91%. Za 1986 rok uwzględniono kwotę 57. 830,00zł. Do ustalenia wartości kapitału początkowego ZUS uwzględnił: okresy nieskładkowe w wymiarze 3 lat, 7 miesięcy, 6 dni. Do obliczenia stosunku podstawy wymiaru składek oraz kwot, o których mowa w art.15 ust. 3 ustawy z FUS, w roku 1993, 1998 do przeciętnego wynagrodzenia za te lata przyjęto sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok, odpowiednią do liczby miesięcy, w których wnioskodawca podlegał ubezpieczeniu społecznemu na podstawie przepisów prawa. Do ustalenia wartości kapitału początkowego nie uwzględniono dochodów za 1997 rok w kwocie 1.950,00zł., ponieważ kwota ta stanowiąca wypłacony ekwiwalent za urlop nie stanowiła podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne (również poza przedmiotem sporu). Za okres nieudokumentowany wysokościami wynagrodzeń, uwzględniono minimalne wynagrodzenia obowiązujące w sferze gospodarki narodowej od 18.02.1991 - 24.02.1992 (**notatka kolegienna z 5.01.2023r., wykaz wprowadzonych dochodów ubezpieczonego, decyzja/akta ZUS**).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie i w postępowaniu przed organem rentowym. W poczet materiału dowodowego Sąd przyjął opinię biegłego ze specjalności przeliczania i ustalania wysokości świadczeń emerytalnych, który po zapoznaniu się z aktami sprawy, stanowiskiem stron procesu, wyliczeniami i ich podstawą prezentowaną przez strony, aktami rentowymi, zaskarżoną decyzją, ustalił wartość kapitału początkowego wnioskodawcy na 1.01.1999r. oraz wwpw kp w najkorzystniejszym wariantcie, w szczególności przyjmując za sporny okres zatrudnienia w firmie (...) w G. od 18.02.1991 – 24.02.1992, złożone do akt sprawy świadectwo pracy, umowę o pracę, aneks do umowy o pracę i wskazane tamże wynagrodzenie zasadnicze, dodatek funkcyjny, stawki godzinowe, bez premii uznaniowej, przyjmując normatywny system pracy obowiązujący w spornym okresie. W ocenie Sądu opinia jest fachowa i miarodajna. Nie była kwestionowana przez strony. Z opinii tej wynika, że wwpw obliczony z lat od 1989 - 1998 jest najkorzystniejszym wariantem i wynosi 114,31%, a wartość ustalonego kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999r. (przed waloryzacją) wynosi 77.628,87zł. Podzielając w pełni opinię biegłego, Sąd przyjął wynikające z opinii ustalenia i wnioski za podstawę merytorycznego rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy zważył:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie

W myśl art. 173 ust. 3 ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach FUS, wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy, tj. na dzień 1.01.1999r.

W myśl art.174 ust. 1-3 ustawy, kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12 i przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- okresy składkowe, o których mowa w art.6;
- okresy nieskładkowe, o których mowa w art.7 pkt 5;
- okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2, natomiast, podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art.15,16,17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 roku.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w

którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, a zgodnie z ust.6 wymienionego przepisu ustawy, na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust.4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenie emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

W ocenie Sądu Okręgowego, materiał dowodowy daje podstawy do ustalenia kapitału początkowego P. P. na 1.01.1999r. w korzystniejszym wariantcie. Stanowisko takie wynika z opinii biegłego ze specjalności przeliczania i ustalania wysokości świadczeń emerytalnych, którą Sąd w całości podzielił.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴ §2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.